

DE SCHUDZEEF

DORPSKRANT VOOR ZOUTKAMP

Nummer 2, maart 2017

Deze maand in De Schudzeef o.a.:

- ***Nieuws vanuit het Sportdorp***
- ***Waddenvissers***
- ***Gedicht einde Lauwerszee***

Colofon

Redactie

Chantal Oostindiën	tel: 401160	Voorzitter
Ingrid de Graaf	tel: 401281	Penningmeester
Marieke Bos	tel: 402353	Secretaris

Kopieerwerk

Het kopieerwerk voor De Schudzeef wordt verzorgd door Nelly Bolt en Kees Mollema.

Eerstvolgende verschijningsdatum is 26 mei 2017

Kopij voor het volgende nummer inleveren vóór 17 mei 2017

Kopij

Kopij voor De Schudzeef dient bij voorkeur per mail als JPG, TIF of DOC bestand aangeleverd te worden.
E-mailadres: **schudzeef@gmail.com**

Inleveradres kopij: Marieke Bos, Dorpsplein 4, Zoutkamp
Chantal Oostindiën, Julianastraat 17, Zoutkamp
Ingrid de Graaf, Vissersstraat 8, Zoutkamp

Bankrelatie

Rekeningnummer NL63 RABO 0335 2131 70, Rabobank Noord-West Groningen.

Advertentietarieven per 1 januari 2016:

Eenmalig 1/1 A4	€ 30,00	6 x per jaar 1/1 A4	€ 168,00
Eenmalig ½ A4	€ 17,00	6 x per jaar ½ A4	€ 84,00
Eenmalig ¼ A4	€ 9,00	6 x per jaar ¼ A4	€ 42,00

Afmetingen advertenties:

¼ A4	h: 13,5 cm x b: 8,5 cm STAAND
½ A4	h: 13,5 cm x b: 17,5 cm LIGGEND

Aanpassingen in advertenties door de redactie op uw verzoek toegepast zullen vanaf heden in rekening worden gebracht. De kosten hiervoor bedragen € 7,50.

Wilt u ook op de mailinglist van De Schudzeef?

Stuur dan een e-mail naar schudzeef@gmail.com met als onderwerp mailinglist.

U ontvangt dan een paar dagen voor de kopijdatum een e-mail wanneer de kopij binnen dient te zijn en wanneer De Schudzeef ook alweer uitkomt.

Woont u elders en wilt u graag De Schudzeef per post ontvangen? Tegen de vergoeding van de portokosten (€ 15,- per jaar) sturen we u de Schudzeef toe (binnen NL).

Agenda

3 april	Paaseitjesverkoop	Zoutkamp beleef(t) het
9 april	Nonsense theater	Oude Kerk
12 april	Paasmaaltijd	Ontmoetingspunt
19 april	Jaarvergadering "De Laatste Eer"	`t Anker
27 april	Drankje, borrel	Ontmoetingspunt
2 mei	Opening Jeu de Boulesbaan	Hunsingokade
11 mei	Rondreis Noord Groningen	St. Welzijn Ouderen

Voorwoord

Hallo dorpsgenoten, hier is alweer een gloednieuwe Schudzeef waar weer van alles in te lezen valt. Onder andere een stuk, ingezonden door Johan Rispens, over waddevisseren en een stuk van Hendrik Nienhuis over de middenstand in Zoutkamp rond de tweede wereldoorlog en allerlei andere leuke berichten.

Verder even een berichtgeving van onszelf: voor verenigingen, organisaties, stichtingen en/of goede doelen die iets organiseren vragen wij er rekening mee te houden dat wanneer jullie in jullie aankondiging geld vragen wij advertentiekosten in rekening moeten brengen. Wij adviseren jullie dan ook om de tekst zo te maken dat er geen bedragen genoemd worden.

Ook zijn wij nog steeds op zoek naar mensen die ons willen helpen om een keer in de twee maanden de Schudzeef klaar te maken. Dus lijkt het u/jou leuk om in een gezellig team aan de Schudzeef te werken? Aarzel dan niet en spreek ons aan of stuur een mail. Het kost je maar drie avonden in de twee maanden.

Verder hopen wij dat jullie weer met veel plezier de Schudzeef zullen lezen.

Actie Kika

Klas 2A van Het Hogeland College hadden bedacht om een actie voor Kika te organiseren. De datum werd uiteindelijk 15 december 2016 van 9:00 uur tot 16 december 2016 9:00 uur. De leerlingen hadden een lijst mee naar huis om bij familieleden/kennissen langs te gaan om te vragen als zij ook iets wilden sponsoren. Daar kwam al een mooi bedrag uit. Ook werden ze gesponsord door winkels in de buurt. Daardoor konden ze een restaurant in de school openen en een verloting met het rad van fortuin doen. Het restaurant kon bezocht worden door familieleden die tegen een vergoeding een heerlijke maaltijd konden eten. Tussen het eten door werd de verloting gehouden. Tot vrijdag 9 uur hebben ze nog les gehad. De opbrengst was €1899,60 euro. Dus de 24 uren actie was een groot succes. Daarom willen we iedereen bedanken voor hun bijdrage. Klas 2A van Het Hogeland College Wehe den Hoorn, Marije van der Ploeg

Kinderhulp-collecte: zodat kinderen in armoede er óók bij kunnen horen!

Wat als je altijd naar school moet lopen, je opleiding niet af kan maken of niet kunt leren zwemmen? Terwijl je als kind niets liever wil dan er gewoon bij horen en meedoen met je vrienden en klasgenoten. Om dit mogelijk te maken, doet Nationaal Fonds Kinderhulp van 10 t/m 15 april een beroep op uw vrijgevigheid. Steun kinderen in armoede en geef aan de collectant! Kinderhulp vindt dat alle kinderen erbij moeten kunnen horen. Helaas groeit 1 op de 8 kinderen in ons land op in armoede. Ze kunnen niet meedoen met leeftijdsgenootjes en hebben volwassen zorgen. Kinderhulp helpt hen door simpele dingen zoals sport, een dagje uit, opleiding of een cadeautje van Sinterklaas mogelijk te maken. Omdat ook zij meetellen en een mooie toekomst verdienen. Om al deze kinderen te kunnen helpen, is veel geld nodig. Kinderhulp hoopt daarom op uw gift tijdens de collecteweek van 10 t/m 15 april. Elk jaar gaan er 18.000 collectanten op pad, dus grote kans dat ze ook bij u langskomen. Met uw gift steunt u niet alleen Kinderhulp, maar draagt u ook bij aan een mooiere samenleving waarin iedereen meetelt en kan meedoen. Samen maken we dit mogelijk! Ga voor meer informatie over Nationaal Fonds Kinderhulp en de collecte naar www.kinderhulp.nl.

Waddenvissers (tekst: ome Willem) (rubriek hoe boeren onze boeren)

Dagelijks brood. Wie zorgen er eigenlijk voor, dat er elke dag brood op de plank komt? Onze boeren! Akkerbouwers, melkveehouders, varkensboeren en pluimveehouders (eieren en kipfilet), maar toch ook de vissers, de Noordzeevissers met hun veel kleinere schepen, die op de Waddenzee en om en nabij de eilanden hun brood verdienen. Zit die laatste groep een beetje in de hoek, waar de klappen vallen..? Botst het de laatste tijd met de wensen van de natuurorganisaties, die grote stukken van het Wad graag vrij zien van alle menselijke activiteit? We zochten in de haven van Lauwersoog naar een garnalenschipper en kregen het adres van de schipper van ZK 18, bestuurslid van hun belangenvereniging.

Zondagavond. Eindelijk contact per telefoon. Ik vraag of ik een dag mee kan om een verslag te schrijven van hun werk. "Dan morgen direct maar," zegt de stem aan de andere kant van de lijn. "We gaan morgen niet een hele week weg". 's Middags moeten we ijs laden. Ons ijs is bijna op. Vannacht om 12 uur varen we..! Thuis ontstaat lichte paniek. Slapen? Dat kan niet meer. Tas inpakken, extra warme kleren, laarzen, een lange onderbroek, nog van de V&D, een regenpak, en dan: Weg!!!

Haven van Lauwersoog. In de haven van Lauwersoog is het om 23.45 uur nog stil. Overall liggen schepen voor de wal met letters op hun boeg als ZK (Zoutkamp), UQ (Usquert), UK (Urk), OL en WL (Dongeradeel), LO (Lauwersoog), WR (Wieringen), SC (?), schepen uit Duitsland, een houten kotter uit Denemarken, enz. enz. Hier en daar klost iemand op klompen met een groentekistje vol etenswaren over de houten steiger. Maar ze zijn vriendelijk naar elkaar en roepen: Goeie vangst en tot ziens! Tot vrijdag! Oan 't freed (fries) Moi! Gute fahrt und auf wiedersehen. Tot kiekies! De ZK 18 ligt aan de tweede steiger 't is blad stil. Het water in de haven spiegelt. Dan opeens worden er scheepsmotoren aangeslagen. En om klokslag twaalf, als de zondag voorbij is, verdwijnen ze met hun felle deklampen de een na de andere de haven uit, de donkere nacht in. De grootste kotters voorop. Richting Helgoland? Noorwegen misschien?

op de Liberty, de ZK18 0.15 uur: De havenlichten achter ons worden steeds kleiner. Boven ons pinkelen sterren. De schipper van de ZK 18 heet Johan Rispens, een rustige vriendelijke man van 47 jaar, die nog vrij jong overkomt. Tweede man is Mark (25jr.), de scheepsknecht, een sterke beer uit het Metslawier. Ik zelf kom ook uit Friesland, maar heb Groninger ouders uit Zoutkamp en Winsum. Öch"lacht schipper Johan, we spreek'n alles moar 'n beetje deur mekoar, half-strond-half-regenwotter, zeg maar. Achter-diek-is-elk-en-ain-geliek..! het ijs is meteen gebroken. Alleen voornamen dus, Johan, Mark en Willem.

0.30 uur: Johan zit in de stuurhut op een hoge kruk voor zijn dashboard vol instrumenten. Hij heeft zich zojuist even afgemeld bij de kustwacht, de vuurtoren van Schiermonnikoog. Met hoeveel man zijn we? Met drie deze keer? Dat wordt bijgehouden. Bij een ongeluk weet men, om hoeveel mensen men moet zoeken... Op zee zijn het allemaal lichtjes van collega schepen en vuurtorens. Op de Noordzee boven Ameland ligt een boortoren, hel verlicht. De vuurtoren van Schiermonnikoog slaat vier keer, Ameland drie keer, en ver weg naar 't oosten toe het Duitse Borkum twee keer, al naar gelang het aantal lettergrepen van elk eiland. (Een handig trucje voor de scheepsvaart!).

Halen!! 2.15 uur: in de stuurhut sta ik bij een tafeltje aantekeningen te maken. Ze hebben pas een trek gedaan en hijsen aan de zijkanten van het schip beide sleepnetten omhoog. Twee enorme bobbels, de beide uiteinden van het linker en rechter net, worden druipend binnenboord gedraaid en van onderen losgeknoopt. In een paar seconden stort alles naar beneden in een groot vak op het dek. Alles spartelt en friemelt van het levende spul, garnaaltjes, krabben, zeesterren, heel kleine platvisjes, kleine blanke wijtingen, een zeenaald, een heel kleine tong... "is 't wat" roep ik nieuwgierig. Schipper Johan: "een hoop roet (onkruid) in de netten, maar de rest, och, 't scheelt niet alles." We varen even later met veel snelheid een eind verder, zodat de lange sleepnetten, half boven water weer schoongespoeld raken van zeesla en groene wier.

Automatische sorteermachine! Mark, de scheepsknecht, schept op het dek in de garnalen om. Ik balanceer boven op een gladde, ijzeren kast om van boven af een foto te maken van de nieuwe, moderne sorteermachine. Wat een verbetering van de toestand, 40 jaar geleden! Toen had je nog een schudzeef, en een dampende kookpot, waar alles in- en even later weer uit geschept moest worden. Nu loopt er aan de rechterkant een 'roltrap' omhoog, die steeds vakjes met garnalen mee naar boven neemt, waar ze schoongespoeld en gesorteerd worden. Alleen de goede garnalen

worden automatisch gekookt, terwijl al het andere grut weer terug wordt gespoeld, levend de zee in. Wat een prachtige uitvinding! Aan de linkerkant komen de garnalen als oranje eindproduct tevoorschijn, waar Mark ze opvangt in een oranje wasmand en ze in plastic zakken vast knoopt, klaar voor het koelruim onder in het schip. Daar worden ze met brokjes ijs op de juiste temperatuur fris gehouden. "is 't wat?!" vraag ik ook aan Mark, "is 't de moeite?" "Dik tevreden! Een kilo of 60 a 70! 't is mooi spul en de prijs is goed. Wat wil je nog meer?!"

3.30 uur: 't is nog roetdonker. Geen ster meer te zien. Het weerbericht geeft windkracht 5 tot 6 op, oei oei!! We zitten niet ver van de vuurtoren van schiermonnikoog. Af en toe striemt een regenbui fel tegen de ruiten van de stuurhut, waar het behaaglijk warm en droog is. Johan in zijn hoge stoel controleert de lichtjes, de instrumenten. Een radarscherm met allerlei witte stippen (van andere schepen; een lichte vlek is een eiland). Hij telefoneert en praat met collega's, kijkt op een groot televisiescherm, een elektronische zeekaart, waar tientallen rode en groene strepen de positie vertellen van boeien en bakens. Onlangs nog zijn twee andere garnalenschepen, met automatische piloot eventjes aan, op elkaar gebotst! Grote schade, mast en alles overboord..! De schipper draagt de verantwoording, dat we niet met de sleepnetten per ongeluk achter een wrak vasthaken, met alle gevolgen van dien..!! Mijn maag houdt zich gelukkig goed. Daar ben ik eigenlijk een beetje dankbaar voor, want eerlijk gezegd, hier, midden op zee, voelt een mens zich klein...

Herkomst? Schipper Johan Rispens vertelt: "pa zat ook al geregeld op zee. Toen ik nog maar 13 jaar was, ging ik in de vakanties al mee met het garnalenschip van mijn neef, ook een Rispens. En toen ik 16 was, ben ik naar de vissersschool in Den Helder gegaan, twee jaar lang. Op mijn negentiende kreeg ik met een beetje geluk een schip onder me. Op mijn tweeëntwintigste kwam ik in 't bestuur van de visserijvereniging. Daar ben ik op dit moment vicevoorzitter van" en weloverwogen gaat hij verder: "Kijk je moet het zo zien, wij komen op voor de belangen van de noordelijke garnalenvissers. Het gevaar ligt hierin, dat de natuurorganisaties de laatste tijd meer en meer hectares visgrond van ons willen inpikken. Die willen ze vrij maken als stilte gebied, zonder enige vorm van menselijke activiteit. In 2010 zijn we als protestactie met 50 (!) schepen samen naar Zoutkamp gevaren om een noodsignaal af te geven, en om met hoogwaardigheidsbekleders te spreken, opdat men ons niet zomaar weg kan poetsen. Intussen hebben we 46 vergaderingen achter de rug. We zijn ook al bij raad van State geweest, en ik moet zeggen: die rechter daar, dat was echt wel een redelijk mens. Kijk, vroeger zeiden ze ook al: je moet de kerk midden in het dorp laten. Wij als garnalenvissers hoeven het alleruiterste niet. Als er een broedseizoen is voor kwetsbare vogels, dan willen we daar best rekening mee houden. Maar de natuurorganisaties moeten ons beroep niet onmogelijk maken. Wij willen best wel een stapje terug doen. Op vrijwel elk schip staat tegenwoordig een dure sorteer- en zeefmachine, zodat, op de volwassen garnalen na, al de vissen en het jonge broed weer teruggaan in zee."

Maag... 5.10 uur: Al weer een haal achter de rug. De netten zaten deze keer vol 'groensel' Johan zoekt een schoner stuk zeebodem op, zodat je minder vaak hoeft te halen.

Mark probeert een uurtje te pitten op de bank. Hij vraagt geeuwend, waarom ik aantekeningen maak. De depressie boven Terschelling heeft intussen ons bereikt. De boot begint behoorlijk te slingeren en de lichtjes van collega schepen vliegen soms opeens naar boven, dan weer naar beneden. Als je schrijft, zie je de wiebelende horizon niet meer. Ik lijk wel dronken te worden! 'k Hoop niet, dat ik spugen moet! Als ik nu thuis was, dan lag ik... "joooh!" klinkt het opeens van het achterschip. Massieve Mark schreeuwt, dat we weer gaan halen! Stomme rot maag van me... ik verbijt me!

Aantallen. Na opnieuw een trek van een half uur zijn we weer terug in de stuurhut. Nog ietsje meer over dat probleem met de milieumensen. Hoewel het schipper Johan hoog zit, legt hij toch heel rustig uit: "halverwege de jaren '90 is de visserij op de tong en schol rondom onze eilanden al gestopt. Buiten de vissrijzone (12 mijl uit de kust) wordt nog wel tong en schol gevangen. Maar binnen die grens al 20 jaar niet meer. Zoals zopas al gezegd, de natuurorganisaties willen de Noordzeekust-zone meer en meer afsluiten voor menselijke activiteit, en wij beweren vanuit de praktijk, dat onze visserij niet desastreus is voor de natuur. Het jonge broed in onze netten gaat levend weer terug. Wij vangen onszelf natuurlijk niet kapot! Maar wat denk je van de zeehonden, die in aantallen zo schrikbarend toenemen? Tegenwoordig zijn er in het Waddengebied al 30 000 stuks!!! Hoeveel vis vreten die per dag op..!? Vind je het vreemd, dat er de laatste tijd bijna geen platvis meer in de Waddenzee leeft..!? Het gezamenlijke probleem van de Waddenvissers en onze Noordzee-collega's is, dat (na natura 2000) er langer hoe meer terrein verloren dreigt te gaan. Totaal zijn er in Nederland 220 garnalenvissers, waarvan 88 in de Waddenzee. De rest in de

Noordzee. De Noordzeevissers hebben veel grotere kotters en hebben meestal een man 4 a 5 aan boord, wij slechts 2. Mark is al 3 jaar bij mij aan boord. Hij is de knecht of de deelvisser, d.w.z. hij krijgt een vijfde deel van de winst.”

7.05 uur: Ik schrik wakker. Met het hoofd op tafel heb ik even geslapen. We zitten intussen een eind op de Noordzee. Hier staat veel meer deining! Buiten is het licht aan het worden. De dag komt er aan!

7.40 uur: Tussen beide vuurtorens (de witte en de rode) van Schiermonnikoog komt de zon verblindend mooi op. Adembenemend mooi!! Fraaier dan de mooiste foto ooit kan zijn!

8.00 uur: 't is dag. Ik mis een nacht slapen, en moest zo pas wat water kwijt. U weet wel... Hoe? “nou gewoon over de reling,” zei mark onverschillig. Oké. Om kort te gaan, op het heftig slingerende schip waggelde ik in het gangboord steun zoekend naar de reling. En daar had ik een ogenblik geen handen meer, om me vast te houden... en terwijl het schip met een dwarse golf opeens een onverwachte gier maakte, sodemieterde ik met losse handen nog bijna overboord ook!! Ja lach maar! Waaauuw!!

9.00 uur: Ons kleine schip waggelt als een dronken man over de golftoppen, de deining van de Noordzee. Lange kettingen eidereenden, maar ook zwarte rotganzen vliegen vlak boven zee naar het westen. Een prachtig gezicht, die kleurige slierten. Vijftig meter voor ons schip buigen ze toch iets af. Hebben ze ‘vorst op de staart’? De wind is opeens fel oost!

11.00 uur: 'k heb een hele tijd niet kunnen schrijven. Een beetje angstig zit ik links en rechts naar de horizon te kijken. Kijk je naar beneden, dan raakt je evenwichtsgevoel in de war en ga je over je nek. Visjes voeren? ‘Blaik om snoet,’ zeggen ze in het Groningen. ‘Wyt om é noas,’ zeggen ze in Friesland. De beide zeemannen adviseren: “op het dek is het frisser.” Ook Mark voelt zich niet al te lekker, maar de vangst is goed! De garnalen zijn goed van stuk, en al het onkruid, de zeesla, neemt men voor lief.

12.00 uur: We zitten vlak achter de branding van Schiermonnikoog. Hier zit veel garnaal, die met een flinke ‘poester wind’ naar binnen wil. Kijk je naar het strand toe, dan dondert de branding van je af. Je ziet het eigenlijk altijd van de andere kant... Vijftig jaar geleden (!) roeide ik als werkstudent, als badmeester, in de zomervakantie soms naar een kotter, en ruilde een pakje sigaretten tegen een zootje platvis. Op de terugreis liep je het risico, dat je door een opkomende golf met je witte roeiboortje een salto achterover maakte. Dan was je de schol en schar en makreel weer kwijt. Die grotere vissen gaan tegenwoordig in de sleepnetten (via een kundig systeem) meteen weer terug in zee. Nu, in 2016, ben ik hier voor het eerst weer terug!! Zo oud wordt een mens dus, dat hij zelfs nog kan vertellen van visavonturen met een netje van 30 meter in de toen nog zoute Lauwerszee, toen het nog stikte van de bot, de paling en de schar! En heel even, misschien wel mede door een weerspannige maag, maakt je dat weemoedig en heb je last van heimwee...

Terug. Tegen **15.00 uur** zijn we weer terug in de haven van Lauwersoog. Het laatste stuk gaf geen deining meer. Op de wal, bij de visafslag, staat het thuisfront: de vader van Johan, de vrouw van Mark. Havenpersoneel helpt met lossen van de garnalen via een lier uit het ruim. Afscheid nemen. Ja afscheid van hartelijke, eerlijke mensen, die ik het beste voor de toekomst toe wens. Er moet toch een compromis gevonden kunnen worden! Alleen al uit cultuurhistorisch oogpunt moet dat toch mogelijk zijn! Eeuwenlang, al vanaf 1600, is er immers altijd op de garnaal gevist. Ook toen de stad Groningen, toen Dokkum, Zwolle, Harderwijk en Amsterdam, Hoorn en Enkhuizen nog voor eb en vloed lagen. Voor miljoenen mensen was en is vis minstens eenmaal per week ons dagelijks brood. “Geef ons heden....” enz. En na een totaal gemiste nachtrust beken ik ten slotte, dat ik in de auto het gevecht tegen de slaap gewonnen heb met de hulp van een tinnetje Red Bull. Beste lezers, vanaf deze plaats een Gezegend Nieuwjaar!!

Bedankje

Een handdruk zo warm, even een arm om je heen.

Zoveel liefde en steun ons gegeven.

Een kaart, brief of bloemen, wat het ook zij,

was ons een troost in deze moeilijke tijd.

Onze grote dank voor de vele blijken van medeleven na het overlijden van mijn lieve man, onze pa en opa Heine Lindemulder.

Gé Lindemulder, kinderen en kleinkinderen

Gedicht

“Einde Lauwerszee” was het onderwerp in het Nieuwsblad van het Noorden. Mei 1969. Mevr. A. Ozinga-Postma heeft een gedicht geschreven en opgestuurd naar de redactie van het Nieuwsblad van het Noorden en is winnares geworden.

“Ik ben 72 jaar en in Zoutkamp geboren (en getogen zeggen ze dan) en zo gaat het je dan ook aan het hart, dat we de zee moeten missen, waar je bij opgegroeid bent. Ik vind gedichten wel heel mooi, die op iets uit de krant gemaakt worden en ik dacht: Ik ga het ook eens proberen.” Dat schreef mevr. Ozinga uit Zoutkamp bij het lied wat zij stuurde over de afsluiting van de Lauwerszee en het verdriet van de vissers. Zij werd daarmee winnares van de prijs van Fl. 25,00 van deze maand in onze wedstrijd “maak een lied, dat gezongen kan worden op de wijze van het Gronings volkslied.”

Hier rust ain eeuwen alle zee
Dat stond bie ons ien kraant
En woar het eertieds woater was
Doar komt nou almoal laand
Dei eeuwen olle Lauwerszee.
Dei ging van ons en 't dut ons wee (bis)
Hai gromt nait meer en bromt nait meer
As wiend hom achter zit.
Hai denkt vast, 'k hol mie moar wat koest
Want 'k ben nou nait meer fit (refrein)
Ze hemmen zee aan banden legt
Dat was n hail stuk waark
Wacht och, die olle grieze zee
Was ook wel ains hail staark (refrein)
Aan Lauwerszee doar woont ain volk
Vlak achter ain hoge diek
Ain volk van hail veul visserlu
De zee, dat was heur riek (refrein)
De vissers waren almoal kwoad.
Wat ook gain wonder is.
Ze hemmen zörg ien de gernoal
En ander soorten vis. (refrein)
Moar anneren hemmen nou heur zin
En sloopen nou gerust
Ze waiten dat de Lauwerszee
Bie störm de diek nait kust (refrein)
De jonge visser gait noar zee
Op Hoop van Zegen vast.
De olle vissers kieken oet
Op trap van diek noar 'n mast (refrein)
Het vissersvolk geeft het nait op
Al zitten ze heur op kop
Ze goan vol goie moud noar de grote zee
Al is 't veur hun ain strop (refrein)
Ain goie vrund ging van ons heen
Hai bracht ons veul gewin
Wie kieken nou de toukomst ien
Ien hoop mit goude zin. (refrein)

Het is de eerste maal, dat in onze krant een wedstrijd een lied in dialect met een prijs bekroond. Dat stond in Het Nieuwsblad van het Noorden (mei 1969)

NIEUW BIJ HAIR 2 HAIR

U kunt nu heel gemakkelijk zelf Uw afspraak plannen bij Uw kapsalon

hair2hair.planetzelf.com

de online-agenda van kapsalon HAIR 2 HAIR

openingstijden van de kapsalon vanaf 1 april 2017:

maandag	13.00-18.00 uur (Johanna)
dinsdag	9.00-18.00 uur (Stieneke) 's avonds na 19.00 uur alleen op telefonische afspraak
woensdag	9.00-18.00 uur (Stieneke en Metha)
donderdag	9.00-18.00 uur (Stieneke en Griejanne)
vrijdag	9.00-20.00 uur (Stieneke, Johanna en Metha)
zaterdag	9.00-13.00 uur (Stieneke, Johanna en Griejanne)

afspraak heeft bij ons de voorkeur
maar U kunt altijd vrijblijvend binnen lopen of er tijd is voor Uw behandeling

tot ziens bij Stieneke, Johanna, Metha en Griejanne
dorpsstraat 10 9974 PR te Zoutkamp tel: 0595 43 55 65

"BESTE BEDRIJF van de STREEK" sinds 2013

Update Doppenactie

In 2015 is er ruim 40.000 kg aan doppen opgehaald in heel het land. In 2016 is dit meer dan verdubbeld, er zijn meer dan 110.000 kg doppen verzameld. Daarmee kunnen 5 honden worden opgeleid. Een fantastisch resultaat mede door u die met regelmaat doppen komen brengen. En we gaan gewoon door met verzamelen. De doppen kunnen worden gebracht bij Alida de Graaf, Leerweg 36 en bij Tineke Tuma, Singel 15. Zo sparen we het milieu en steunen we het goede doel de KNGF. Nogmaals het gaat om doppen van bijv. vla en melkpakken, wasbollen, pindakaas deksels. Wat NIET ingeleverd kan worden zijn deksels van plastic die je dubbel kunt vouwen zoals die van bijvoorbeeld ijsbakjes of emmertjes van melkprodukten. Alvast bedankt !!!

Nieuws van het Ontmoetingspunt

In januari was er de workshop schilderen onder leiding van Esther Toxopeus en er zijn mooie schilderijen gemaakt, ook van de deelnemers die nog nooit een verfkwest in de handen hadden gehad, een leuk resultaat.

De eerst volgende activiteit is het maken van paasstukjes, en wel op 5 april de aanvang is 14.30, opgave is niet meer mogelijk.

Op 12 april hebben we de paasmaaltijd en deze begint om 17.00 uur in het Ontmoetingspunt. Deze en alle andere activiteiten zijn voor alle dorpsbewoners en niet alleen voor de bewoners van de Noorderschans. Opgave bij het Ontmoetingspunt of bij Lies Visser tel: 401834.

Op 27 april is het Koningsdag, vanaf 10.30 uur bent u welkom voor koffie/thee met iets lekkers en daarna een drankje en aansluitend is er de eettafel. Wel even opgeven bij het Ontmoetingspunt of Lies Visser.

De eerste maandag van de maand is er kaartjes maken. En vanaf maandag t/m donderdag koffie drinken van 9.30-11.00 uur. Iedereen is hier van harte welkom.

De Goedgemutste Breicampagne...

zet 'm op voor eenzame ouderen en bedank degene die zich ingezet hebben voor de breicampagne 2016. Dit jaar hebben honderden breihelden in Nederland zich ingezet voor het goede doel voor een bedrag van € 26.231,00 en bij elkaar totaal 131.154 mutsjes gebreid. Innocent drinks heeft dit bedrag geschonken aan het Nationaal Ouderenfonds. Ook enige breisters in Zoutkamp hebben hier aan meegeholpen. Heeft u ook zin om hier aan mee te doen. Kijk op www.innocentdrinks.nl en u vindt hier de patroontjes en ook wat de bedoeling is, waar deze mutsjes voor worden gebruikt. Ook meedoen? Dat kan hoor.... Kleine moeite. Iedereen heeft wel een restje wol ergens thuis en een mutsje is zo gebreid. Groet, Baukje Zwart.

Homeride

In de eerste week van februari is er in een aantal straten van Zoutkamp getracht om hutspotpakketten aan de mens te brengen. In totaal zijn er op die dagen bijna 60 pakketten verhandeld, waarvoor onze grote dank!

Vanwaar nu deze actie? Zoals u wellicht weet gaat een aantal wielrenners uit de regio op 24 en 25 juni meedoen aan de Homeride voor het Ronald McDonald Kinderfonds. Om het inleggeld voor die tocht te kunnen opbrengen zijn acties nodig. Jaarlijks worden er in Nederland veel kinderen langdurig behandeld in

ziekenhuizen die specialisaties bieden in een zeker ziektebeeld. De ouders en broertjes en zusjes van zulke kinderen willen tijdens die behandelingen natuurlijk graag bij hen in de buurt zijn en daarvoor is het Ronald McDonald Huis in het leven geroepen. Voor de familie van een ziek kindje biedt dat een tweede thuis, ver van huis – en dat kan voor een vrij lange tijd zijn. Voor het Kinderfonds zijn schenkingen van levensbelang.

Geert Jan Duisterwinkel uit Vierhuizen zag hoe zijn goede vriend sinds jaar en dag voor langere tijd uit een koffer leefde om maar met zijn gezin in de buurt te kunnen blijven van zijn ernstig zieke zoon Lennard. Om die reden besloot Geert Jan om zijn fietskennissen te vragen mee te doen aan deze fietstafettetocht 'HomeRide'. Vanzelfsprekend was iedereen meteen enthousiast. Concreet houdt deze HomeRide in dat er op 24 en 25 juni 2017 een afstand van 500 kilometer gefietst moet worden in 24 uur. Niet iedere renner zal overigens die hele afstand afleggen – een gedeelte ervan behoort eveneens tot de mogelijkheden. Aan deze door het Ronald McDonald Kinderfonds georganiseerde tocht doen vele teams mee. Wij hebben als team de naam Ride4Lennard gekozen en besloten voor het Huis in Groningen te gaan rijden.

Om hiervoor geld in te zamelen hebben we dus hutspotpakketten verkocht. Deze actie heeft tot onze collectieve verbazing zo'n 5000 euro opgeleverd! Verder gaan we onder meer bidons verkopen, volgt er een benefiet(s)avond en zullen we proberen sponsors te werven die een prominente plaats krijgen op de fietskleding die we dragen tijdens de tocht.

Als fietsploeg hebben we op 19 december een kijkje mogen nemen in het Ronald McDonald Huis in Groningen. We werden hier warm onthaald en kregen na een kopje koffie een unieke rondleiding van Annemarie Caro-Nienhuis. Dit huis beschikt over 24 kamers, waarin de ouders kunnen verblijven van ernstig zieke kinderen op de kinderafdeling van het UMCG. Uit de hoge bezettingsgraad (95%) van de kamers, blijkt wel hoeveel behoefte er is aan deze opvang. We keken op van de lengte van het verblijf van sommige gezinnen in dit huis, dit varieert van dagen tot maanden en in uitzonderlijke gevallen wel een jaar. Na deze rondleiding beseften we allemaal des te meer waarvoor we 24 en 25 juni gaan fietsen!

Meer informatie over ons team kunt u vinden op <https://www.homeride.nl/nl/teams/ride4lennard> en uiteraard zijn giften voor dit doel meer dan welkom!

IJsbrand de Weerd en Ingeborg Nienhuis

Nieuws Smartlappenkoor

Vrijdag 31 maart starten de repetities weer voor het Smartlappenkoor. We zijn op zoek naar nieuwe enthousiaste leden die zin hebben om op de vrijdagavond 2 uurtjes te zingen met ons in de Babbelaar. We repeteren 1 keer per twee weken op de vrijdagavond onder leiding van Jacob van der Molen en Eelke Kuipers. We oefenen op een gezellige manier met elkaar voor het optreden met Pinksteren.

Heb je zin om eens mee te doen of om eens een keertje te komen kijken dan ben je welkom op vrijdagavond 31 maart!

Groetjes bestuur Smartlappenkoor: Koos Smidt, Jan Hofman en Tiny Zijlstra

Flexbus De Marne zoekt dringend vrijwilligers/chauffeurs

Het rijden in de Flexbus is een plezierige bezigheid en je ondervindt veel waardering van de passagiers. De Flexbus De Marne rijdt op werkdagen van 7.00 tot 19.20 uur ieder uur van Zoutkamp via Niekerk, Houwerzijl, Zuurdijk, Warfhuizen naar Wehe den Hoorn waar aansluiting is op de lijndienst (lijn 565) van Zoutkamp naar Groningen. In deze dorpen rijdt nl. geen lijndienst van Qbuzz. In de ochtend en namiddag wordt vooral door scholieren uit het voortgezet onderwijs gebruik gemaakt van de bus en in de uren overdag wordt er gebruik van gemaakt door mensen die geen auto ter beschikking hebben en van dorp naar dorp willen (boodschappen, huisarts e.d.) of in Wehe den Hoorn overstappen op de lijndienst. Met name in de winter is het voor veel mensen in bovenstaande dorpen een uitkomst gebleken, dat de Flexbus er rijdt. Doordat er veel gebruik gemaakt wordt door een vaste groep passagiers worden ze meestal voor hun huis afgezet. Ook instappen kan overal langs de route door de bus aan te houden. Bij slecht weer zetten we sommige passagiers waarvan hun huis een eindje van de weg afstaat zelfs voor de deur af. Dit zijn dan meestal boerderijen. Iedereen kan vrijwilliger worden als je maar in het bezit bent van een rijbewijs. Iedere vier weken wordt er een rooster gemaakt waarin de diensten worden geregeld en rekening wordt gehouden met hun voorkeuren. Na vaststelling van het rooster regelen ze onderling eventuele ruiling van dienst. Iedere vrijwilliger rijdt één of meer diensten van vier uur. Er worden drie diensten per dag gereden. Er zijn dus veel vrijwilligers nodig omdat er regelmatig mensen stoppen om allerlei redenen bijv. gezondheid, het vinden van een baan, verhuizing enz. Doordat er met een grote kern van vaste passagiers wordt gereden ontstaat er een zeker 'ons kent ons' gevoel. Je maakt wel eens een praatje, soms help je iemand de boodschappen in huis brengen, kortom je hebt een persoonlijk contact met de passagiers en dat geeft een enorme voldoening.

Wat te doen om vrijwilliger/chauffeur te worden.

Om vrijwilliger/bestuurder te worden kun je contact opnemen met tel. 06-53780150 of door het formulier in te sturen. Op www.flexbusdemarne.nl vind je dit formulier Na aanmelding volgt een gesprek met een bestuurslid waarin nadere informatie wordt gegeven en je verdere vragen kunt stellen. Vervolgens volgt een rijtest waarin wordt gekeken of je voor passagiers prettig rijdt. Dan volgt een medische keuring en na goedkeuring krijg je een verklaring, dat je in de bus passagiers mag vervoeren. Deze stappen zijn nodig voor de verzekering. Tot slot rij je met een chauffeur mee om de route en de werkwijze te leren kennen. Ook krijg je een handboek met de noodzakelijke informatie over hoe alles werkt. Flexbus de Marne, een bus van de buurt, voor de buurt!!!!

EHBO

De EHBO-vereniging Ulrum Zoutkamp wil graag een cursus starten voor nieuwe EHBO-ers. Dit kan alleen bij voldoende deelname. Dit zal in de komende herfst plaats vinden. Wat de kosten zijn en waar het gebeurd is nog niet bekend.

Wil je meer weten dan kun je contact op nemen met Kees van Straten 06-2037 3415.

Stichting Oude Kerk Zoutkamp

Organiseert een muzikale zang-theater voorstelling: "NONSENSE"

Uitgevoerd door DUW (Dames uut Westerkwartier).

Zondag 9 april in de Oude Kerk in Zoutkamp. Aanvang 15.00 uur.

Marnestraat 1a in Zoutkamp.

Een echte aanrader!

Zoutkamp Beleef(t) het

Beste dorpsgenoten!

Zaterdag 2 september is het weer zover! Zoutkamp Beleef(t) het 2017!

Het programma voor deze dag wordt later in het jaar bekend gemaakt maar houdt u vooral deze dag vrij in uw agenda!

Maandag 3 april zullen we met zakjes paaseitjes langs de deuren gaan. Door de aankoop van een zakje paaseitjes helpt u mee om deze dag weer mogelijk te maken! De zakjes zijn 2 euro per stuk en bevatten een mix van melk, puur en witte chocolade. Bent u niet thuis en wilt u graag een zakje kopen? U kunt uw zakje paaseitjes ook kopen bij Jannie Knol, grachtstraat 9 of bij Marga Oostindien Marnestraat 12. Alvast bedankt!

Groeten,

Organisatie Zoutkamp Beleef(t) Het

Jannie, Robert, Robin, Koos, Marga en Anita

Beelden oet mien kienderjoaren

Schreven deur Winy Kijlstra-Smit (old Zoltkamper)

31 jannewaorie 1980 - Beetsterzwaag.

Winter is weer veurbie en din binnen dr allain nog mor herinneringen.

As 't ies op Zuudwaal en 't knoaldje hollen wol wassen Zoltkampers gek ien hakken. Elk dei 'n beedje rieden kon, ston den op scheuvels. 't Jonkvolk noar Visvliet, of noar Winsum ien lange riegen, hèn en weerom. D'r wassen ook aanern. Dei kraaptten, stief verkleumd wat op iesboan, dicht bie 't plak waar je zitten konnen om scheuvels op te bienen. 't Was mainstieds zo, dat dizze scheuvellopers gain goud reeuw onner harren. Dei mossen heur redden mit 'n poar scheuveltjes dei opa of opoe nog op beun harren. Olle holtjes en hakbanden, dei goandeweg kapot wassen. En as je, zoas ik, slap ien enkels wassen, kreeg je ook nog 'n poar hoge schounen aan. (Opoe haar ze al ôfdankt) vastregen mit veters dei verlegen wasen. Moar de echte olle Zoltkamper, dei ston op zien scheuvels. Krekt of d'r ien zien klompen ston. Hai ree op sokken, handen op de rug, ies-pool mit top op kop en 'n duffel aan. Kolle wis hai nait van. Hai lachte om vraizen en 'n dikke bries oet 't oosten. Dei 't beuren mocht, dat dr 'n poar centen verteren kon, kofte hai 'n soaie melk. Dei 't minder haar'n knoedel om op te zoegen. Mor viskerluu en vraauwluu van viskerluu, keken 's mörgens eerst ien lucht of wiend ook draaid was, of dr ook deu ien lucht zat. Törfen en cokes vlogten deur schosstain en d'r wassen gain verdainsten.

Ook dat bin ik nog nait vergeten, dat heurde dr ook nog bie. Ook doar mos ik aan denken, dou ik ze rieden zaag op Zuudwaal en Kenoaltje.

Stichting Welzijn Ouderen Zoutkamp e.o. organiseert:

Op donderdag 11 mei a.s. een reisje door Noord Groningen. Vertrek Zoutkamp bij de "Noorderschans" om 13.30 uur. Ritje door het Eemshavengebied – dan richting Uithuizermeeden. Een bezoek aan het Blikmuseum aldaar. Ter afsluiting gaan we nog bij Gaele Postma in Zoutkamp aan voor en visje. Ook mee? Graag opgave voor 5 mei. Dat kan in het Ontmoetingspunt, of bij Trijn Zijlstra, tel. 402153 of bij Baukje Zwart, tel. 401590.

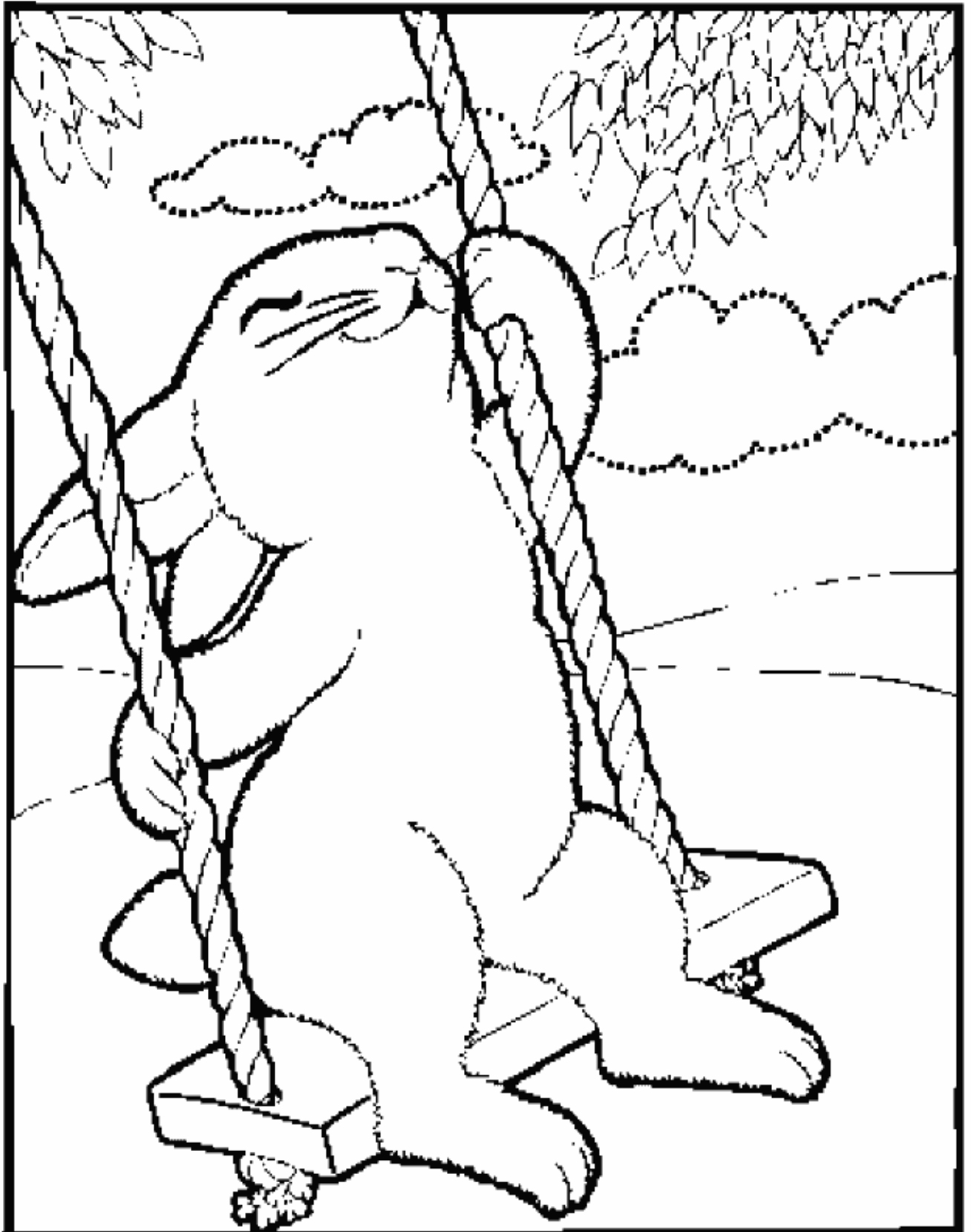
Op woensdag 30 augustus gaan we een hele dag weg. De reis gaat naar de Blauwe Stad (boottochtje) dan ergens een lunch en na de lunch een rit door Oost Groningen naar Emmererfscheidenveen bij de woonboot van Nelis en Leentje voor een kopje koffie/thee en wat lekkers. En heel veel gezelligheid. U hoort hier later in een volgende Schudzeef meer van. Maar wilt u mee die dag dan kunt u zich hier wel voor op geven. Dat kan bij Trijn Zijlstra of Baukje Zwart.

De Zonnebloem afd. de Marne

De Zonnebloem staat voor mensen met een fysieke beperking een mooie dag te bezorgen of een bezoekje te brengen. Wij bieden ook een mooi jaarprogramma met leuke uitstapjes en activiteiten. Maar de Zonnebloem staat ook voor een wens uit te laten komen. Wil je ook eens winkelen of zomaar een stukje rijden door je geboortedorp. Laat het ons weten dan kunnen wij dat samen met een vrijwilliger misschien voor u regelen. Om dit allemaal mogelijk te maken zijn er vrijwilligers of wel Bestuursleden nodig. Daarom zijn wij ook dringend op zoek naar twee nieuwe Bestuursleden. We willen nog graag doorgaan met activiteiten, bezoeken, vakanties. Voor info bel Boukje Bottema 0595481683 hbbottema@home.nl

Seizoenstart in de speeltuin

Hallo, kinderen, ouders en opa's en oma's. Tweede paasdag (17 april) geven we de aftrap van het buitenspeelseizoen. Natuurlijk kunnen jullie weer eieren komen zoeken. We starten om 10.00 uur. We hopen er weer een gezellige ochtend van te maken. Het nadere programma volgt op de facebookpagina. Neem je zelf een bakje of tas mee? De vondst mag je lekker oppeuzelen. We hopen op mooi weer.

Cursus Zelfredzaamheid en Samenredzaamheid-Gratis – leefbaarheid

Of we willen of niet maar iedereen moet zich steeds zelf kunnen redden bij ongelukjes in en om het huis. Natuurlijk hebben we tijdens kantooruren nog een dokterspost en als er iets heel ernstigs is, kunnen we 112 bellen. Maar alles wat buiten de kantooruren gebeurt en dat niet ernstig genoeg is voor 112, dan moet jij je zelf zien te redden en weten wat te doen. Zelf helpen of alle lampen op rood totdat er professionele hulp is ingeschakeld. Maar weet je dan wat je moet doen totdat de hulp komt?

Om op die momenten jezelf en ook elkaar daarin te kunnen “redden” hebben wij een programma ontwikkeld met daarin de onderdelen, zodat je weet wat je moet doen en weet hoe je kunt helpen, een pleister plakken of drukverband aanleggen, het AED-apparaat inzetten of iemand in de stabiele zijligging leggen en 112 bellen.

Het programma is bedoeld voor iedereen, (groot)moeders, kinderen, vaders, burens, die wil weten wat te doen als Eerste Hulp bij ongeluk(jes), bij het onwel worden van iemand in huis of de buurt en ook op welke wijze je ongelukjes of ongemakken kunt voorkomen.

Het programma bestaat uit:

- Een EHBO-cursus waarin je leert wat te doen bij een ongeluk(je) bij jezelf, bij kinderen, bij ouderen en wat te doen als reanimatie nodig is. Samen met Hart veilig Groningen oefenen we hoe we elkaar kunnen “redden” bij een hartfalen. We kijken of het mogelijk is een groepje samen te stellen die beschikbaar zijn zolang er geen huisarts of ambulance is. Die hun EHBO- en reanimatiekennis willen inzetten en onderhouden en weten hoe om te gaan met een AED-apparaat;
- Wat te doen om ongelukjes te voorkomen: samen met de brandweer maken we een analyse van hoe je huis en directe omgeving het beste ingericht kan worden, zodat de kans op ongelukken zo klein mogelijk is. Bijvoorbeeld het voorkomen van ongemakken bij het BQ-en in de zomer, het goed opbergen van giftige of bijtende middelen, of het uitglijden over matjes op een gladde vloer, het struikelen over meubelstukken en ook hoe vind ik mijn weg in geval van brand.
- Maar ook hoe je fit en vitaal blijft zodat je zowel lichamelijk, fysiek als ook geestelijk, zolang mogelijk zelfredzaam kunt blijven en hoe je grip houdt op het leven en de glans er een beetje aanblijft.

De cursus start in mei, heeft 8 bijeenkomsten en is gratis. Voor de koffie en thee wordt een bijdrage gevraagd. De cursus wordt aangeboden door instructeurs/trainers van het Rode en Oranje Kruis, Hart Veilig Nederland, het UMCG en de Brandweer bijgestaan door studenten van de Hanzehogeschool van o.a. Voeding en Diëtetiek en Fysio/bewegingsleer.

De kosten van de cursus worden gesubsidieerd door loket Leefbaarheid. We starten als we tenminste 8 deelnemers hebben.

Meer informatie en aanmelding via: geertje-karstens2@kpnmail.nl

Work Outcomes Loopbaanadvies + coaching- Juckemaheerd, Zoutkamperweg 6, Niekerk

Je bent op zoek naar een - andere - baan, maar weet nog niet goed wat je wilt en ook kunt.

Of je bent bijna aan het eind van “jouw latijn” en hebt je zoveel stress opgedaan in jouw huidige baan, om je echt Burn-out te voelen.

Wij als NOLOC coaches/adviseurs van Bureau Work Outcomes bieden begeleiding en training, waarbij we gebruik maken van onze brede kennis en ervaring, opgedaan werkend met individuele en groepen van baan/werkzoekenden en met een therapeutische begeleiding in combinatie met loopbaanonderzoek.

Voor meer informatie kun je een eerste verkennend afspraak maken, die gratis is, via: geertje-karstens2@kpnmail.nl

JAARVERGADERING UITVAARTVERENIGING "DE LAATSTE EER" TE ZOUTKAMP
OP WOENSDAG 19 APRIL 2017 IN GEBOUW 'T ANKER
VERBINDINGSWEG 1 TE ZOUTKAMP
AANVANG 20.00 UUR

AGENDA:

1. Opening
2. Notulen van de vorige vergadering
3. Ingekomen stukken
4. Verslag penningmeester
5. Verslag kascommissie dhr. E. Tammes en mw. I. Visser- Wiersum
6. Benoeming nieuw kascommissielid
7. Bestuursverkiezing: Aftredend en niet herkiesbaar dhr. R.G. de Vries. Nieuwe kandidaten kunnen zich opgeven tot start van de vergadering bij Dhr. P.M. Postma of via zoutkamp@fedgron.nl
8. Pauze
9. Mededelingen en w.v.t.t.k.
  - a. Respectrum Crematorium
10. Rondvraag
11. Sluiting

Het bestuur:

Dhr. R.G. de Vries (voorzitter)

Dhr. P.M. Postma (secretaris) tel: 402809 of 06-53127395

Mevr. S.G. Oortwijn (penningmeester)

Dhr. J. Mollema

Dhr. J.B. Zijlstra

Vriendelijk doch dringend verzoek aan de Leden:

Als er een verandering plaatsvindt in de gegevens of in de gezinssituatie (bijvoorbeeld: adreswijziging of geboorte), WILT U DIT AUB DOORGEVEN AAN DE PENNINGMEESTER. Doorgeven kan ook via zoutkamp@fedgron.nl. Vanaf 18 jaar dient men zelfstandig lid te zijn. Aanmelden kan ook via dit email adres. Het bestuur wijst u erop dat indien mensen niet zijn ingeschreven bij onze vereniging, er bij overlijden ook geen uitbetaling kan plaatsvinden.

De middenstand in Zoutkamp rond de Tweede Wereldoorlog. Sluisweg-vervolg/Haven.

Het middelpunt van het dorp was zeker vroeger de trap bij het Korte Hoofd. Eigenlijk wilde iedere Zoutkamper dagelijks zien hoe het tij was. Bij een storm was dit zeker het geval. Maar ook een hoogtepunt in de zomer was de aankomst van de bad boot ' Vooruitgang'. Omdat er op het tij moest worden gevaren wisselden de aankomsturen dagelijks. Maar vooral in het weekend, als de boot 's avonds aankwam, stond de trap vol met Zoutkampers. Dat was dus spitsenroede lopen voor de badgasten tussen die rijen mensen door. Onder aan de dijk stonden dan de bussen van de Marnedienst/Gado te wachten. In het seizoen wel een stuk of 5. Met chauffeurs, zoals de gebr. Dijkstra, Gerrit van Bruggen, de Boer, Marten Benes enz. Verder stonden de boderijders Hoogerbrugge en Geert Mollema te wachten op de grotere bagage. Kleine bagage werd vaak boven op de bus meegenomen. De chauffeurs moesten toen vaak halsbrekende toeren verrichten om de boel daar vast te sjoeren, zoals je nu nog wel ziet in ontwikkelingslanden. (Fietsen gingen bijvoorbeeld ook vaak mee boven op de bus) 's Zondags had Hoogerbrugge het rijk alleen, want op de dag des Heren reed Mollema niet. Wat die bussen betreft: in die tijd waren er ook nog conductrices actief. Ik zie nog Martha Wieringa-Nube als tamelijk jong meisje met een zware tas sjouwen. In die tas o.a. een lood zwaar kaartjesknip apparaat.

Martha was namelijk in de kost bij ex bakker Jan de Vries en die woonde in die tijd naast ons aan het Bakkersplein. Zo ging dat destijds. Je woonde bijvoorbeeld in Eenrum maar moest in Zoutkamp in de kost als je daar een baantje had. Veel Zoutkamper 'wichter' zijn in die tijd ook hun carrière als bus conductrice begonnen. Mijn allereerste herinnering aan de Marnedienst is in de oorlog. Toen was er geen benzine en hadden de bussen een karretje achter de bus met daarop een gaspot waarin hout werd gestookt om zodoende energie op te weken. De bussen reden er wel op, maar snel ging het allemaal niet.

Achter de Batterij stonden in de oorlog de houten barakken waarin de Duitsers gehuisvest waren. Maar tussen de barakken en de dijk was een schuilkelder gebouwd waarin de Moffen bij een luchtaanval konden wegduiken. Die schuilkelder heeft er na de oorlog nog een aantal jaren gestaan met als natuurlijk gevolg dat het een hangplaats voor de jeugd werd. Het was er donker, nat, vochtig enz. Wij kregen daar een van onze eerste seks lessen. Via de tam tam hoorden we dat daar een jongen uit een hogere klas zou komen met een foto van een naakte vrouw. Dat was sensatie, want zo iets zag je nooit. (Televisie had nog niemand; het woord sociale media was nog niet uitgevonden en verder heerste er een erg preutse moraal.) En ja hoor, er ging een zwart wit fotootje rond waarop je heel in de verte kon zien dat het een naakte vrouw was. Weer wat geleerd! Een volgende lesmogelijkheid deed zich voor was als je ging voetballen in de junioren. Dan moest je op de fiets naar alle dorpen in de omgeving. Omkleden in de schuur van een café (er waren nog bijna geen sport kantines) en na afloop je wat afspoelen in emmers met koud water die de kastelein achter had klaargezet. Was je eenmaal aangekleed dan ging je naar voren om een flesje chocomel (beslist geen bier!) te kopen. En in die cafés lag dan vaak een tijdschrift met de naam 'de Lach' met daarin filmsterren met diepe décolletés en opwaaiende zomerjurken. Het blaadje ging dan van hand tot hand en er werden allerlei grapjes over gemaakt. Super onschuldig natuurlijk, maar in die tijd was het op het randje of het wel of niet betamelijk was. (Mijn vader kreeg een keer de opmerking van een mevrouw uit het dorp dat men mij ook met dat blaadje in de hand had gezien!). Later bij de senioren waren de kleed omstandigheden trouwens helemaal niet beter. Als wij bijvoorbeeld met L.C.S.V. uit Leens tegen Viboa 1 moesten spelen (beide ploegen voetbalden destijds in de eerste klasse van de G.V.B) moest je je wassen en omkleden bij 'Zwarte Riek' (het café voorin Winsum) en in Baflo werd er in het dorp omgekleed en vervolgens via een ijzeren loopbruggetje over het kanaal naar het voetbalveld. En aangezien je toen nog noppen had met spijkers erin was dat een hels lawaai als we over dat bruggetje renden. De eerlijkheid gebiedt wel te zeggen dat we vaak zwaar klopp kregen van Viboa. Vaak met een nulletje of vijf/zes. In latere jaren is Viboa doorgestoomd naar de top van het zaterdagvoetbal. Op dit moment is het trouwens v.v. Winsum (Hunsingo en Viboa samen). Allemaal om de zelfde noodzaak: een chronisch gebrek aan vrijwilligers. Spelers genoeg, maar hoe langer hoe minder mensen die zich kunnen of willen inzetten voor de gemeenschap.

Terug naar onze seks lessen. De seksuele moraal was destijds natuurlijk behoorlijk hypocriet. Ik heb het wel eens eerder aangehaald, dat er noch thuis noch op school ook maar met een woord over zo iets als seksualiteit gesproken. Kindjes kwamen via de ooievaar! Stel je bijvoorbeeld voor bij ons thuis. Er zitten 5 jongens op een bank in de rij voor het warm eten. Leeftijd tussen 8 en 18. Na het eten neemt mijn vader de bijbel en leest zonder blikken of blozen voor dat koning David zich verveelt, wat over het dak van zijn paleis wandelt en ziet dat zijn bloedmooie buurvrouw Bathseba zich aan het baden is. Hij stuurt een dienaar haalt haar op. Slaapt bij haar (in de oude vertaling stond zelfs "ging tot haar in"). Zij wordt zwanger, waarop David haar man Uria vermoort enz. Je reinste porno natuurlijk. Maar als het hoofdstuk uit is, beetje wegstijven, nergens over praten en gewoon gaan danken. Nog een pittiger, spannender verhaal in dit verband is natuurlijk het verhaal over Tamar die als hoer verkleed langs de weg gaat zitten en als publieke vrouw haar schoonvader verleidt. Genoeg over dit altijd interessante onderwerp. Die warme hap lukte bij ons thuis in 20 minuten. Bidden, stampot mous met een rookworst in 8 stukjes verdeeld, soepenbrei of melk met beschuit. ('Praan wat, brei zat' heette het destijds.) daarna lezen en danken. Het kon trouwens nog sneller. Dan las mijn vader (zoals veel gereformeerde vaders als het snel moest) psalm 117. "Loof de Heer, alle volken, prijs hem alle naties: zijn liefde voor ons is overstelpend, eeuwig duurt de trouw van de Heer. Halleluja". Slechts 2 regels dus. Alleen de sirene van de brandweer kon de hele eetprocedure bij ons verstoren. Ging die sirene onder het eten dan liet mijn vader (die commandant van de brandweer was) nog net niet de lepel uit zijn mond vallen maar het scheelde soms niet veel. Hij griste dan zijn uniform van de kapstok en rende naar de kazerne.

Dat was best komisch want mijn vader was meer van het 'easy going', maar in geval van brand was het allemaal echt alarmfase een. Onze moeder, Feikje, was meer van het snelle lopen. Die rende met een mand wasgoed over de weg om het te laten drogen aan de lijn op het Molendijkje. Nu over naar de binnenhaven. Persoonlijk vind ik het jammer dat ik de glorie van de trawlers aan de havendam niet meer heb meegemaakt. Al die stoomtrawlers (meestal oude sleepboten die waren omgebouwd tot vistrawlers) aan de dam! En die dam stond dan vol met hondenkarren van vishandelaren uit de naburige dorpen. De vis werd afgeslagen en die handelaren namen de vis mee op die karren. De rest van de vangst ging meest per trein naar Rotterdam. Daar was 'Zoutkamper schol' destijds een begrip. De glorie van die schepen lag tussen 1920 en 1930. Alleen enkele stok oude mensen kunnen zich dat nog herinneren. Dat was een boeiende tijd, waarin de visserij in ons dorp echt floreerde. Omdat de verkoop in open lucht niet meer ging werd toen de visafslag gebouwd, maar dat gebouw was klaar in 1931 en toen was de glorie van de trawlers juist voorbij. In het nieuwe gebouw werden later uitsluitend garnalen en 'heermpjes' ten verkoop aangeboden. Zonder dat er een koelcel in het gebouw zat. In de herfst als we de heermpjes uitzochten in dat gebouw kon het er steenkoud zijn. Ga maar na: de deuren aan de zuidkant stonden allemaal open om de vis op tafels te gooien voor het uitzoeken en aan de noordzij stonden de deuren ook open om de blik af te voeren naar de auto's die daar stonden te wachten. De sardien (braiden) ging voor het roken naar de visboeren. Oude Rieks Gerdes (de opa van) kwam 's woensdags en 's zaterdags met een autootje naar Zoutkamp en stond op het Bakkersplein zijn vis en gerookte bokking en sardien uit te venten.

Een andere industrie aan de haven was die van Brands. In die jaren werd er zelf nog pittig geproduceerd (later was het uitsluitend nog handel). Bij mooi weer lag de hele kade vol met gekleurde palmtakken. Die lagen daar te drogen. De graftakken waren fel rood. Het overtollige rode water uit de kookketels liep zo in de haven. Ik vermoed dat als dit nu nog zou gebeuren het hele dorp zou worden afgesloten en overstroomd door marsmannetjes in witte pakken! Over schoon water gesproken, in de herfst was het water in het Reitdiep soms pikzwart en zag je overal dode vis en de levende vissen haptten dan massaal naar adem. De oorzaak daarvan waren de suikerfabrieken in Hoogkerk. Welke stof die in het water dumpten is niet bekend, maar het was ontzettend vies. Hebben ze later blijkbaar beter op de knie gekregen. In het midden van de haven, voor de tonnenloods (nu visserijmuseum) lag de tonnenboeier. In de eerste jaren na de oorlog was dat nog die mooie, grote botter die nog op zeilen had gefunctioneerd. Harm Visser was toen de schipper met als personeel Lub Lap, Hannes Bolt en Be Davids. Later kwam het nieuwe schip waarop Hannes Bolt jaren heeft geschipperd. Veel van die tonnen werden neergezet achter de tonnenloods en naast het Molendijkje. Tussen die tonnen kon je als jeugd mooi tikkertje spelen of 'piebeziejen'. En ach de gezellige drukte vrijdag en 's zaterdags in de binnenhaven met al die vissersschepen is eigenlijk niet te beschrijven; zo mooi! Het was een en al bedrijvigheid. Verven, repareren, netten boeten. Verkopers die smeerolie, netwerk en allerlei andere zaken aan de man probeerden te brengen. Was het werk klaar zaterdags dan bracht men het schip naar de buitenhaven en ging daarna een borreltje drinken in café 't Hoekje' van Minze de Vries (later Andre en Tineke Oosterhuis) of men ging naar kapper Siertsema (later Kroon), naast 't Hoekje, om zich te laten scheren. De andere kapper was Huisman. Die salons zaten op zaterdag bomvol, want men scheerde zich over het algemeen maar 1 x per week. De verhalen werden daar in die salons natuurlijk ook steeds sterker en de vangsten groter! Vooral als men eerst in het café was geweest! Terug naar de Sluisweg. In het huis van Gerrit de Vries woonde in die jaren mijn oma (Trijntje Nienhuis de Boer) met haar zuster Klaaske de Boer. Achter in de schuur stonden 3 koeien op stal die mijn vader 's morgen en 's avonds moest melken. In de oorlog verkocht mijn oma dan die melk aan de burens. Die kwamen met een kannetje de verse melk 's middags afhalen. Van de overige melk werd boter gemaakt. Hetgeen met ook nog helder voor de geest staat is dat daar in de oorlog bij mijn oma een varken in beslag werd genomen. Je mocht destijds alleen een varken slachten als de helft naar de Duitsers zou gaan. De meesten probeerden daar aan te ontkomen. Dan had je dus een 'zwaart zwien'. Maar soms werd je verlinkt en dan kwamen landwachters het varken in beslag nemen. Ook in dit geval kwamen een man of zes NSBers in zwarte uniformen en glimmende laarzen het varken ophalen. Het waren Zoutkampers! Ik zal de namen maar niet noemen, want dat is niet kies voor de nabestaanden. Onder veel gekrijs en gegil werd het varken afgevoerd en wat ik me nog herinner is dat mijn vader zei: "Gelukkig scheet het zwien de glimmende stevels van ain van dai zwartrokken hailemoal onder". Die zelfde NSBers werden trouwens enkele jaren na de oorlog weer vrij geruisloos in de dorpsgemeenschap opgenomen.

Best bijzonder, want naast wat meelopers had je er ook enige fanatieke baasjes bij. Naast mijn oma had je café 't Anker (nu de pizzeria) van de familie Heidema (de ouders van Henrikus). Aan de andere kant van de Bakkersstraat de bakkerij van heel vroeger De Boer (een broer van mijn oma), later van Errit de Vries, Pot, van der Meulen en bakker Baas die van de Dorpsstraat kwam.

Vervolgens heeft Marinus de Vries het pand in bezit gehad en later (tot nu toe) de familie Toxopeus. In dat pand is dus wel het een en ander gebeurd. Naast dat pand stond het dubbelhuis waarin wij woonden en helemaal in het hoekje aannemer Piet Lap. Die had ook nog een grote schuur achter het huis, maar daar kon hij alleen komen met een steekkarretje. Zo nauw was het gangetje tussen de huizendoor. Daarnaast het kleine huisje van Bram en Tine (Bolt). Die woonden daar met 3 kinderen. Het volgende huis was van de familie Stad. Een groot, deftig huis. Later heeft Syb Zant dit huis gekocht en er een supermarkt van gemaakt. Het laatste pand was het Internationaal Hotel van de dames Hulst. Een erg plaats bepalend bouwwerk. Ik denk trouwens niet er ooit buitenlanders zijn geweest en zeker niet dat de dames meertalig waren. De laatste bewoner was de familie Piet Lukkien. Daarna werd het afgebroken en heeft Syb Zant er een geheel nieuwe supermarkt laten bouwen. Vrij uniek in die tijd. Later heeft de familie Richtering er jaren een kledingzaak geëxploiteerd. Wat de overzijde van de Sluisweg betreft heb ik bij het hoofdstuk 'Meulendiekje' die ondernemers al eens voor het voetlicht gehaald. Misschien moeten we nog even de 'School met de Bijbel' noemen. Daar hebben generaties Zoutkampers hun eerste onderwijs genoten. Mijn eerste onderwijzers waren meester Volbeda en mijn opa Porte. Daarna kwamen o.a. meester Enter, Blom, Ytsma enz. De ondermeesters waren in die tijd meestal in de kost bij de oude mevrouw Stoutmeijer (de oma van Koos en Broer). Alleen de steile juffrouw Geut was jaren in de kost bij mevr. De Braak. Voor enkele generaties zal dit een 'Aha-erlebnis' zijn. Tenslotte: na deze bijdrage volgt er nog 1 aflevering over de middenstand in Zoutkamp. Die gaat over de ondernemers aan de Churchillweg. Ik vond het leuk werk om die mensen in herinnering te roepen en bezie het ook als een soort ode aan al die hardwerkende middenstanders die jaren met plezier hun metier hebben uitgevoerd en zo hun leven hebben ingevuld. In vergelijking met vandaag was het een karig bestaan, waarbij vaak elke dubbeltje moest worden omgedraaid. Maar plezier is gelukkig niet in dubbeltjes af te meten!

Hendrik Nienhuis. nienhuis@inn.nl 0653 653 335. (maart 2017).

Nieuws vanuit Stichting Sportdorp Zoutkamp

2 jaar geleden heeft het Huis voor de Sport gezorgd voor een subsidie zodat zij van Zoutkamp een sportdorp konden maken. Na 2 jaar zijn er een aantal sporten opgezet en daarmee is het werk van de Huis voor de Sport gestopt. Om de sporten te behouden is er een stichting opgezet door Miriam Horn, Siegrid Swijghuisen, Bianca Bronsema en Joyce Horneman (dagelijks bestuur). Het is even stil geweest, maar er is veel gebeurd en er staat veel op de planning. Momenteel bieden we Freerunning, Streetdance, Zumba en Variogym en een mini –uurtje (voor peuters) aan. Bij voldoende deelname kunnen we Pilatus opstarten.

Op zaterdag 15 april zal het oudste team van streetdance deelnemen aan het NNKS (Noord Nederlandse Kampioenschappen Streetdance). Ze zijn nu druk aan het oefenen. We willen jullie heel veel plezier en succes wensen! Lijkt streetdance je ook leuk dan kun je altijd een gratis proefles volgen!

Op 2 mei zal de Jeu de boulesbaan geopend worden. De heer Tuin van de Jeu de Boulesvereniging uit Ulrum zal dan wat komen vertellen over Jeu de Boules. Ook legt hij kort de regels nog even uit. Iedereen is welkom! Elke dinsdagavond om 19.00 uur kunt u meedoen met Jeu de Boules. Wilt u ons ook helpen om de baan weer netjes te krijgen? Dan kan dat op zaterdagochtend 22 april om 10.00 uur. U wilt toch zeker ook dat onze 'ouderen' vitaal blijven en lekker een balletje kunnen gooien?

Helaas zijn er een aantal incidenten geweest bij de gymzaal zoals vernieling. We willen iedereen attenderen op het feit dat de gymzaal voor iedereen is en niet om vernield te worden!

Voor informatie en vragen kunt u ons mailen op sportdorpzoutkamp@hotmail.com. We hebben ook een Facebookpagina 'Sportdorp Zoutkamp'.

We willen iedereen bedanken die zich de afgelopen 2 jaar heeft ingezet om Sportdorp Zoutkamp op de kaart te zetten (dus ook al onze sportende leden). Groeten, Miriam, Siegrid, Bianca en Joyce

Activiteiten bij LauwersmeerPlezier! te Lauwersoog

Paasschikken..een vrolijk paasstuk!

Prijs per persoon € 20,00.

Incl. koffie/thee en wat lekkers.

Maandag 10 april van 19.30 - 21.30.

Woensdag 12 april van 14.00 - 16.00.

Voorjaarschikken

Creatief met bloemen uit de tuin.

Prijs per persoon € 20,00.

Incl. koffie/thee en wat lekkers.

Woensdag 3 mei van 14.00 - 16.00.

Woensdag 3 mei van 19.30 - 21.30

Wilgentenen vlechten

Zelf een creatie van wilgentenen maken.

Prijs per persoon € 25,00.

Incl. koffie/thee en wat lekkers.

Woensdag 10 mei van 14.00 - 16.00.

High tea aan het Lauwersmeer

Genieten van een prachtig uitzicht en de voorbij varende bootjes.

Diverse soorten thee, heerlijke broodjes, taartjes en lekkernijen.

Geschikt voor groepen, feestjes, met vriendinnen of gewoon lekker samen.

Prijs per persoon € 15,00.

BBQ aan het Lauwersmeer

Op een heerlijke zomeravond genieten van de zonsondergang en een BBQ op het terras van LauwersmeerPlezier!

Geschikt voor groepen, feestjes, met de buurtvereniging of met het gezin.

Prijs per persoon € 22,50.

Ook voor uw familiefeestjes, verjaardagsfeestjes, kinderfeestjes hebben we de perfecte locatie. De kinderen kunnen knutselen, zwemmen, bootjevaren.

Bootverhuur, Chaletverhuur, Bed & Breakfast, Boothuisverhuur.

Genieten aan het Lauwersmeer!!

Voor meer informatie of reserveringen 06-30083494

www.chaletverhuurlauwersoog.nl of via Facebook: LauwersmeerPlezier.

Graag tot ziens bij LauwersmeerPlezier!

Karla Bolt

Kustweg 30
9976 VP Lauwersoog
hooghof@gmail.com

